

Snuffelen in oude maalderij naar mooi spul

door Palko Peeters
GILZE.

De speurneuzen Ad Jonkers en Piet Rouws van heemkring Molenheide gingen gisteren op inspectie uit bij de oude maalderij in Gilze en troffen een paar waardevolle attributen aan.

„Er staan hier zonder meer dingen die interessant zijn”, zegt Jonkers als hij beneden in de grootste ruimte een flinke maalmachine bewondert. Op het geslagen plaatje staat *mahlmaschine*, kennelijk van Duitse makelij. Dan mag de stoommaalderij (1892) aan de Nieuwstraat al in de jaren zeventig uit bedrijf zijn genomen, de

•••

‘Prachtig om deze machine op te stellen, maar als heemkring hebben we toch beperkingen’

Ad Jonkers heemkring Molenheide

stofresten van het graan komen nog uit de slurven. „Het zou prachtig zijn deze machine op te stellen. Maar als heemkring hebben we toch ook zo onze beperkingen. We hebben al heel veel spullen staan. Misschien kunnen we bij de opslag van de kerststal nog wat ruimte maken.” Eric Chabot, eigenaar van het pand, kijkt naar het voorerf. „De machine zou daar ook heel mooi staan.”

Chabot gaat maalderij 't Stoom compleet restaureren en zoekt nog huurders of exploitanten, misschien komt er wel horeca in. „We krijgen al veel reacties, mensen vinden het toch heel positief dat we dit ondernemen.” En Jonkers ook: „Natuurlijk, fantastisch dat dit historisch belangrijke en beeldbepalende gebouw behouden blijft. Er is in Gilze al te veel verdwenen. Zeker in de Raadhuisstraat.” Rouws: „Er is toch te wei-

• Piet Rouws (l) en Ad Jonkers van de heemkring Molenheide zijn in de oude maalderij aan de Nieuwstraat in Gilze op zoek naar historisch belangrijke attributen. Een van die aardige overblijfselen is een maalmachine, of beter gezegd, een onderdeel ervan. foto Ron Magjelse/het fotoburo

nig oog voor. Als je ziet hoe ze nu te werk gaan met de oude koekfabriek Smolders, er is niks meer van terug te zien, zonde.” Gelukkig, zegt Jonkers, komt Villa Molstraks als nieuw uit de steigers. Hij kijkt ernaar uit.

De aandrijving blijft volgens Chabot in ieder geval in het pand, net als de aandrijfbanden. „Maar het zou mooi zijn als de heemkring attributen kan overnemen.”

Zoals de juten zakken die een machine afdekken tegen stof, met het nazisymbool erop. Jonkers: „Ja, die gaan zeker mee. Op Klein Zwitserland zijn laatst ook spullen gevonden uit de Duitse bezettingstijd, bij het graven van het speelbos. Servies en bestek, met hakenkruis erop.” Aan een muur hangen rekeningen uit de jaren dertig: 6,5 kilo lood voor 2 gulden en 35 cent. Op bestelling van F. Schrauwen Maal-

derij, varkensmeel, eiwitrijk zeugenmeel, biggenmeel. In een kist vindt Jonkers een werkhoorn, waarvan er ook eentje hangt aan de gevel. De oude stalen meterkasten gaan ook mee, en een stel lampen. Chabot: „De lampen, daar moeten we het wel nog even over hebben, die kunnen hier ook mooi hangen.” Gereedschap, een 'koekbreker', een kleine houten handmaalmachine. Jonkers en

Rouws zullen binnenkort nog een grondige inventarisatie doen. En het lijkt de twee heemmannen en Chabot een goed plan binnenkort de maalderij voor het publiek open te stellen, voor de schop erin gaat, om het zo te zeggen. Jonkers en Rouws zijn enthousiast. Ze denken aan een zondag, als de heemkring, gevestigd op Nieuwstraat 22, ook open is. Jonkers: „Dat zou ideaal zijn.”